

GD-varkensdierenarts Frits Bouwkamp

Blijven de varkens vlot ter been?

“Kreupelheid is een van de meest besproken onderwerpen aan de Veekijkertelefoon. Het aantal vragen neemt de laatste tijd wat toe. In de meeste gevallen gaan de vragen over vleesvarkens, opfokgelten en zeugen. In de sectiezaal zien we bovendien geregeld biggen met een gewrichtsontsteking. Ook dat aantal lijkt de laatste tijd wat te stijgen. Dat betreft vooral gespeende biggen. Als we kiemen vinden bij gewrichtsontsteking bij biggen, dan zijn dat in ongeveer de helft van de gevallen streptokokken. Gewrichtsontstekingen kunnen ontstaan door binnendringen van kiemen via een verwonding bij het gewricht. Het voorkómen van verwondingen is dan ook erg belangrijk. Het kan ook zijn dat een bacterie zich via het bloed verspreidt en zo in verschillende gewrichten een ontsteking kan veroorzaken. Een voorbeeld van zo'n kiem is *Haemophilus parasuis*, die vooral zijn kans grijpt bij een ver-

Bij de kreupelheden van oudere varkens zijn vaak andere oorzaken in het spel.

minderde weerstand door bijvoorbeeld stress. Verder verspreiden bacteriën zich soms door het lichaam vanuit een andere ontsteking, bijvoorbeeld een navelontsteking.

Bij de kreupelheden van oudere varkens zijn vaak andere oorzaken in het spel. Dat kan in de klauwen zitten of hogerop in de poot door een verstoorde botstofwisseling. Er kan ook sprake zijn van een *Mycoplasma hyosynoviae*-infectie. Deze diagnose is echter heel moeilijk te stellen en wordt nogal eens gemist.

Soms heeft een ouder varken ook nog een gewrichtsontsteking en een enkele keer ligt de oorzaak niet eens in het beenwerk maar in de hersenen of het ruggenmerg. Als een zeug verlamd is in de achterhand kan de oorzaak een abces in het ruggenmerg zijn. Sporadisch komen we een geval tegen van een hersenvliesontsteking door *Streptococcus suis* bij zeugen, alhoewel dat volgens de boeken niet zou kunnen. Dergelijke zeugen hebben ook vaak verlamingsverschijnselen in de achterhand, maar uiteindelijk zie je dan ook de typische verschijnselen van hersenvliesontsteking zoals we die kennen bij

biggen: plat liggen op de zij, fietsbewegingen en koorts. Een verstoorde botstofwisseling tenslotte kan samenhangen met snelle groei van vleesvarkens of opfokgelten. Snelgroeiende, zeer gezonde varkens benutten het voer uitstekend, maar misschien dat bepaalde nutriënten dan aan de krappe kant zijn voor de botgroei.”

Op pagina 19 in deze GD Varken staan we stil bij de discussie over de betekenis van fosfaat in het voer. De Veekijker houdt de ontwikkelingen scherp in de gaten en is ook betrokken bij onderzoek naar botstofwisseling. Bovendien heeft de GD bloedtesten in huis om onderzoek te doen naar stofwisselingsstoornissen.

Met haar monitoringsactiviteiten waakt GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen en veehouders binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van veehouder en sector. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de dierenartsen oplevert. De GD-Veekijker wordt gefinancierd door het Ministerie van EL&I en PVV.